

ZAJEDNICA

Mit, stvarnost, ideal, kreposti

Želimo razmišljati o životu u zajednici u svrhu poboljšanja međuljudskih odnosa i osobnog zadovoljstva u njoj. Pri tom ćemo nastojati izbjeći zamke idealiziranja ili pukog moraliziranja, tj. kakva bi trebala biti idealna zajednica, nego ćemo se vie pozabaviti stvarnošću, tako da svatko može produbiti vlastito shvaćanje zajednice i eventualno pronaći neko svjetlo za razumijevanje vlastitih poteškoća. No prvo pogledajmo što je zapravo zajednica.

ZAJEDNIŠTVO

Živimo u svijetu koji sve više postaje atomiziran, razjedinjen, sebičan. Ljudi se zatvaraju u sebe, nitko ne želi da mu se ometa privatni život. Katkad s nostalgijom mislimo na seosku idilu kad smo imali dobre susjede i osjećali smo se dio jedne zajednice. Danas toga nema više ni u selu, a kamo li u velegradovima. A što je zapravo zajedništvo?

Tražio sam što je zajedništvo i nisam našao prihvatljivu definiciju. Možda se i ne može definirati zajednica, jer se radi o dinamičnoj ljudskoj pojavi, koja se stalno mijenja. Zajedništvo kao takvo ne postoji, nego postoji zajedništvo misli, srdaca, naroda, itd.

Onda sam se pitao, koji su uvjeti zajedništva i tu mi se nametnula jedna misao: sama riječ „zajedništvo“ nosi u sebi ključ za razumijevanje zajedništva: za-jedno. To znači da je za zajedništvo potrebno imati više elemenata koji se okupljaju oko jedne točke, oko jednog žarišta. Napominjem da ovakvu definiciju zajedništva našao sam samo u hrvatskom jeziku. U drugim jezicima ne vidi se ovakvo značenje: *communio* (latinski), *comunione* (talijanski), *közösség* (mađarski), *Gemeinde* (njemački).

Prvi uvjet zajedništva je, dakle, *središnja točka* koja povezuje sve različitosti. Možda upravo zbog toga govorimo o Tro-Jedinom Bogu, koji je savršeno zajedništvo. To zajedničko središte može biti ljubav, može biti domoljublje, može biti vjernost u braku, može biti odanost Crkvi kod vjernika.

Kad je riječ o vjernicima, korisno je razlikovati zajednicu od *psihološke grupe*. Vjernička se zajednica okuplja oko riječi Božje, znači središnja točka koja stvara zajedništvo jest Božja riječ. To vrijedi i za župsku zajednicu. Psihološka grupa, naprotiv, okuplja se za zadovoljavanje neke potrebe, a svaki član može imati različite potrebe. Vrlo često zajedništvo se ne ostvaruje upravo zbog toga, što osobe traže sebe, svoje zadovoljstvo, rješenje svojih problema, a ne drugu osobu, ne ljubav, ne opće dobro. To se može dogoditi u braku, u politici, u vjeri. Isus je rekao, da treba tražiti prije svega Kraljevstvo Božje, tj. Božju volju, ostalo će se dodati.

Hrvatska riječ za-jedništvo može poručiti još nešto, naime, da zajedništvo nije pasivno stanje, tj. ono se ne događa samo od sebe, nego svaki član mora *aktivno biti za*, htjeti to zajedništvo. Ovo „za“ uključuje pozitivan stav. Danas, nažalost, ima previše

ljudi koji su „protiv“: protiv Boga, protiv Crkve, protiv vjere, protiv vlastite domovine, protiv vlastite obitelji. Takav stav isključuje mogućnost zajedništva.

Isus je bio čovjek potpuno „za“: za Boga Oca, za svoje poslanje, za potrebite, za svakog čovjeka. Osnovna poruka kršćanstva je da je Bog za, a ne protiv čovjeka. Isusova uskrсна poruka je da je Bog tu za život, a ne za smrt. Prema tome kršćanstvo je u biti vjera zajedništva.

Ipak, kao da još nešto nedostaje da shvatimo bit zajedništva: nedostaje treći element. Naime, po staroj latinskoj mudrosti „tres faciunt collegium“, tj. za zajednicu potrebno je troje. Koji bi mogao biti ovaj treći element zajedništva? Ako je postojanje jednog žarišta privlačna moć zajedništva, ako je pozitivan stav uvjet zajedništva, onda nedostaje dinamika zajedništva, tj. ona snaga koja potiče čovjeka na zajedništvo. Ta dinamika može biti samo *težnja da se bude sretan*. Ovdje bismo se mogli ponovo pozabaviti semantikom. Čini se da hrvatska riječ „sretan“ proizlazi iz složenice „su-sret“. To znači da se ne može biti sretan sam, nego samo u zajedništvu s drugima. Sreća se ostvaruje samo tamo gdje postoji susret, samo tamo gdje postoji zajedništvo. To proizlazi iz naravi stvari, kao što to pjesnički opisuje nepoznati autor:

ODNOSI

Dvije ruke mogu pljeskati,
Jednoj to nije moguće.

Kiša i zemlja,
Sunce i mjesec,
More i kopno,
Muškarac i žena,
Čovjek i čovjek,
Sve je tu za odnose.

Dva oka, dva uha,
Dvije strane, dva pogleda.

Ništa ne postoji samo za sebe,
Sve je tu za odnose.

ILUZIJE (OBMANE) O ŽIVOTU U ZAJEDNICI

U nastojanju da se što više rasvijetli vrijednost zajednice nastale su i neke iluzije, pretjeranosti koje se ponavljaju bez kritičkog razmišljanja, pa umjesto da poboljšavaju suživot ljudi različitog karaktera i različitog mentaliteta, one stvaraju nove poteškoće i nove nesporazume.

Iluzija "lijepe zajednice"

Prečesto se propovijeda, naglašava i hvali ljepota zajedničkog života. Nerijetko, u dobroj nakani da se poboljša život u zajednici, pretjeruje u hvaljenju njezine ljepote, a kao svetopisamsku potvrdu ponavlja se ona glasovita rečenica: "Gle, kako je lijepo, kada braća žive zajedno." U takvim nekritičkim pohvalama zajednica katkad poprima oblike idola: postaje vrhovna vrednota, njoj se podlažu svi osobni interesi, krivnju za slabo funkcioniranje snose isključivo "loši članovi".

Nasuprot takvom pretjerivanju treba reci, da zajednica nije svrha samoj sebi, ona je samo sredstvo za postizanje određenog cilja, za ostvarenje neke veće vrednote, pa valja prihvatiti i mogućnost, da zajednica katkad ne služi toj svrsi. Bilo je velikih svetaca (npr. sv. Ivan Berchmans), koji su ponizno priznali, da im je najveća pokora upravo zajednica.

Vara se svaki onaj, koji u zajednici traži raj na zemlji. Trijezno gledanje na zajednicu stoga ostaje sumnjičavo pred pojavom *umnažanja drugotnih pojava* zajednice, koje sve smjeraju na to, da se u njoj "osjećamo dobro", zaboravljajući dimenziju odricanja, križa i patnje. Radost je cilj, ali put do radosti je uvijek križ i odricanje. Jedna od napasti suvremenog kršćanstva, pa i nekih svećenika i redovnika, jest traganje za križem bez čavala, traganje za zajednicom bez trnja. No bez čavala nema ni Isusa na križu... pa ako u kojoj zajednici ne bi bilo nikada napetosti, prigode za patnju i odricanje, postojala bi opravdana sumnja, da je to zajednica bez Isusa. - Pitanje za osobno razmišljanje kod ove točke može biti ovo: „Jesam li spreman/spremna preuzeti na sebe svaki dan iznova križ zajedničkog života i tako slijediti Gospodina koji me je pozvao da naviještam njegovo trpljenje i uskrsnuše na ovaj način?“

U nekim idiličnim opisima zajednice ima *previše osobnih crta*. Jer svatko ima svoje shvaćanje zajednice i nehotice teži za tim da se drugi prilagode toj slici. S tim u vezi poznati teolog Bonhoeffer ima jedno oštroumno razmišljanje, u kojem ističe da su upravo ti osobni pristupi često uzrok lošem funkcioniranju jedne zajednice. On piše: "Kršćanska zajednica nije takav ideal sto ga težimo ostvariti, nego je Božji dar u kojem nastojimo sudjelovati. Što jasnije uspijemo shvatiti da je temelj i snaga svake naše zajednice Isusovo obećanje, to ćemo čvršće prijanjati uz našu zajednicu, moliti se za nju i nadati se za nju."

Kršćanska zajednica ne smije biti totalitaristička

Naše osnovno zvanje nije živjeti i stvarati idealnu zajednicu, nego ostvarivati naš poziv u, i preko zajednice. Stoga ni zajednica ne smije nikada potpuno apsorbirati sve zanimanje i svu energiju svojih članova. Kršćanska ljubav je sveobuhvatna, ne smije se zaustaviti samo na vlastitoj zajednici. Opasno je potisnuti osobnost pojedinca i svesti ga na "slugu". Ako se previše naglašava važnost zajednice, to može izroditi u grupu koja dobro funkcionira, ali lako postaje totalitaristički sistem koji guši osobnu karizmu.

Vjerska zajednica nije terapijska grupa

Vjerska zajednica nije lijek za razočarane, za slomljena srca, premda sve to može i mora imati kao sporedni učinak. Sigurno, u svakom od nas živi težnja za jednom idealnom obitelji, idealnom zajednicom, ali iskustvo savršene zajednice, gdje nalazimo samo radost, obično je samo kratkog vijeka. A i ta radost nije plod iskustva, nego čvrste vjere da nas je skupila ista milost, isti poziv. Ponavljamo, kršćanska zajednica nije ljudski ideal, nego Božji dar. Ima previše redovnika koji su nesretni zbog toga, što nisu našli lijek za svoja razočaranja u svojim zajednicama.

Kršćanska zajednica nije lijek za samoću

Svećenik/Redovnik koji nije u stanju ispuniti svoju samoću duhovnim sadržajima, ne može imati ispravan odnos ni prema zajednici, nije u stanju stvarati zajednicu. Mnogi zajednički oblici života, uključujući ovamo i brakove i obitelji, često su samo život jedno pokraj drugog.

Postoji, naime, u svakom čovjeku jedna temeljna samoća u odnosu prema Bogu i u odnosu prema tajni života. Početak i temelj našeg zvanja nije u traganju za utjehom i zajedništvom, nego se rađa u iskustvu križa i šalje nas da nosimo drugima utjehu i zajedništvo. Mi moramo najprije u našem odnosu prema Bogu ispuniti našu osnovnu samoću, a ne ići naokolo i prosjačiti za ispunjenjem.

Samo iskustvo Boga omogućava čovjeku da hoda uzdignuta čela, s osjećajem odgovornosti i odanosti, jer Bog se ne želi zatvoriti u naša srca, nego želi oslobađati naše snage za susret s drugima.

Zajednica nije kolektiv

U kolektivu vlada uniformnost i uranilovka: svi moraju biti jednaki, s istim zahtjevima i istim dužnostima. To nije kršćanska zajednica. Ona je kao tijelo s različitim udovima. Svatko ima svoju osobnu karizmu, stoga svaki član zajednice mora imati i osobnog prostora gdje se susreće sa svojim Bogom. Prema tome, zakonita i opravdana težnja za stanovitom uniformnošću ne smije zatomiti slobodu osobe. Zajednica se sastoji od slobodnih pojedinaca, a ne robova. Indijski filozof i pjesnik Gibran piše: "Neka bude uvijek prostora među vama. Neka između vas plešu vjetrovi neba. Napunite šalicu jedni drugome, ali nemojte piti iz iste šalice. Uživajte zajedno. Ali neka svatko može ostati i sam. Jer i stupovi crkve stoje odvojene; a hrast i čempres ne rastu u sjeni jedno drugog."

Zajednica treba razvijati, a ne daviti osobnost. Treba da još više razvija jake strane osobnosti, a ne oduzimati zrak. Nije cilj apsolutna jednakost, niveliranje, nego da svaki član postigne ono, za što je pozvan.

Zajednica je eshatološka stvarnost

Ova tvrdnja može imati različita značenja. Može značiti da teži budućim ciljevima ili da je znak buduće stvarnosti, a može značiti i to da će svoje ispunjenje

dostići tek u vječnosti. Ovo posljednje značenje mora nam lebdjeti pred očima, inače ćemo i dalje gajiti iluzije o sretnoj, savršenoj zajednici. Sve naše zajednice su nedovršene i nesavršene, samo jedan stalan hod prema savršenom. Mnogi nesporazumi i razočaranja dolaze upravo otud, sto bismo već sada i ovdje htjeli ostvariti neostvarivo. Ispravan pristup zajedništvu jest stav poniznosti i spremnosti.

UVJETI ZAJEDNIŠTVA

Da bi život u zajednici postajao sve više nadahnut evanđeoskim duhom, potrebno je da sama zajednica posvijesti neke osnovne preduvjete. Pokušat ćemo razraditi one najvažnije.

Bratstvo

Život u zajednici dobiva svoju životnu snagu iz uvjerenja, da su naša subraća prije svega "braća". Mi smo prije svega "evanđeoska" zajednica osoba koje su odabrale Isusa Krista kao svoga vođu. Nema zajednice bez ove vjere. U ovoj vjeri svi smo jednaki, pa nema smisla dijeliti zajednicu na "one gore i one dolje". Gore je Krist, a svi smo mi dolje, okrenuti prema njemu. Znati živjeti u dubinama duše ovu osnovnu jednakost, mora biti temeljna karakteristika naših zajednica.

Prihvatanje drugoga

Drugi uvjet kršćanske zajednice jest bezuvjetno prihvatanje drugoga. Temelj ovom prihvatanju mora biti također vjera: prihvaćamo jedni druge jer nas Bog prihvaća. Ili drugim riječima: ako Bog prihvaća drugoga, kojim pravom ga ja ne prihvaćam? Uz to mogu, jasno, postojati i drugi, ljudski razlozi: zajednički cilj, potreba zajedništva.

Komunikacija

Jedan od oblika i znakova prihvatanja drugoga jest sigurnost da ga nećemo suditi. Zajednica je mjesto gdje smijemo iznositi i svoja duhovna iskustva. Tu se moli zajedno, tu se traži volja Božja. I opet ponavljamo, osnovni pravac nije u tome, da se pitamo, jesmo li prihvaćeni, nego da li mi prihvaćamo druge?

Prijateljstvo

U nekim zajednicama to je postao slogan. Sigurno da se može i dobro shvatiti. Sam Isus je rekao svojim učenicima: "Odsad ne zovem vas više slugama, nego prijateljima." To znaci da je pretpostavio da će oni i među sobom biti prijatelji. No ne smijemo ni tu pretjerivati: prijateljstvo se ne može stvarati umjetno, ono se rađa u dubinama duše. Ne moraju nam svi postati prijatelji u užem smislu riječi, ali svi članovi

moje zajednice moraju biti moja subraća. Neka nam jedna mala poučna priča približi značenje istinskog prijateljstva.

Bio sam siguran da ćeš doći

„Moj se prijatelj nije vratio s bojišnice, gospodine. Molim dopuštenje da idem po njega.”

"Dopuštenje se odbija", reče časnik. "Ne želim izložiti opasnosti tvoj život za čovjeka koji je vjerojatno mrtav."

Svejedno, vojnik je otišao i, uru kasnije, vratio se natrag, smrtno ranjen, noseći mrtvo tijelo svog prijatelja.

Časnik je bio bijesan. "Rekao sam ti da je mrtav. Sada sam vas obojicu izgubio. Reci, je li se isplatilo ići tamo po truplo?"

Umirući vojnik odgovori: "Oh, da, gospodine. Kad sam došao do njega, bio je živ. I rekao mi je: 'Jack, znao sam da ćeš doći'."

Dijalog

Danas se mnogo govori o dijalogu s protestantima, s pravoslavnima, s nekršćanima, ali nekako se zaboravlja na dijalog unutar iste zajednice. Treba razgovarati, dapače raspravljati o problemima, o zajedničkim brigama, o zajedničkim ciljevima. Koji put će to značiti sukob mišljenja, možda oštre riječi, neslaganja. Ali iskustvo nepobitno svjedoči, da nakon ovakvih razgovora zajedništvo samo raste. I što ima više tema o kojima se usudi razgovarati, raspravljati, zajednički sanjati, to je jedinstvenija zajednica. Nije cilj pod svaku cijenu slagati se sa svakim u svemu. Ideal je usuditi se razgovarati, iznijeti svoje mišljenje, poslušati tuđe razloge, vagati ih, priznati vlastite zablude, katkad možda odreći se vlastitog mišljenja. Dijalog nije uvjeravanje drugoga, nego izmjena ideja, misli, razloga.

Jednakost

Biti jednaki ne znači biti niti slični niti slagati se u svemu s drugima. Jednakost znači spremnost priznati osnovnu vrijednost svakog čovjeka. Da li smatramo druge jednakima sa sobom, lako je ispitati, promatrajući kako se osjećamo prema drugima: da li ih samo toleriramo, ili se znamo radovati njihovom postojanju i smatrati ih pravim Božjim darom za sebe, za zajednicu.

Odgoj za zajedništvo

Nitko nije rođen za zajedništvo, nitko nije savršen. Treba se stalno usavršavati, treba učiti mudrost života u zajednici. To uključuje ustrajan rad na sebi: umanjivanje vlastitog egoizma, sebičnosti, hvatanje ukoštac s vlastitim slabostima, nebrigom, ranjivosti, s druge strane vježbati se u nesebičnosti, u osjetljivosti prema drugima, u služenju.

NEKI PROBLEMI

Različite kulture

Jedan od osnovnih problema jest velika razlika između nas s obzirom na kulturu: jedni dolaze iz grada, drugi sa sela, jedni iz ovog kraja domovine, drugi iz onog. I svatko nosi sa sobom svoje običaje, svoje nazore, svoje predrasude. Drugačije su nam misli, pristup k Bogu, molitvi, radu, odmoru. Ima tu starijih članova, koji su rasli i živjeli u jednom drugačijem svijetu, ima mladih, koji su djeca svoga vremena. Zadatak je svakog od nas, da u drugom ne vidimo mogućeg neprijatelja, nego da ga shvatimo kao obogaćenje za nas same.

Agresivnost

Jedan drugi problem koji nerijetko ogorčava život u zajednici jest agresivnost članova. Vrlo često agresivnost znak je nesređene osobnosti, katkad je izražaj nezadovoljstva sa svojom situacijom. Pri tome je zanimljivo da se agresivni uglavnom nalaze među podložnicima, rijetko među poglavarima. Nije lako pritom razlučiti, da li je netko postao poglavarom zato jer nije agresivan, ili je prestao biti agresivan, kad je imenovan poglavarom? No ostaje činjenica, da kad se netko ne osjeća prihvaćenim ili priznatim, često reagira agresivnošću.

No medalja ima i drugu stranu. Nisu svi agresivni uvijek opasnost za zajednicu. Oni katkad mogu vojevati za vrednote koje su zaboravljene ili zanemarene. Ako u jednoj zajednici ima previše nezadovoljnih, nije isključeno da je to znak da sama ta zajednica ne funkcionira. U tom slučaju lijek nije u ušutkivanju pojedinaca, nego treba razmotriti strukturu zajednice. U zajednici gdje svatko može iznositi svoje mišljenje bez straha, obično ima manje agresivnosti.

Sukobi

U prelaznim vremenima, kao što je i naše, teško izbjeći svaki sukob, nesporazum. Bez sučeljavanja nema napretka. Potrebno je uvijek nanovo posvijestiti, da ideal i nije "mirna zajednica" - ni prva kršćanska zajednica nije bila takva idila, Pavao se oštro suprotstavio Petru - nego takva zajednica, koja možda na vlastitoj koži kuša patnje današnjeg svijeta i Crkve. A znamo da ne samo svijet, nego i Crkva traži svoj identitet. Jedan od znakova zrelosti kršćanske zajednice danas jest sposobnost tolerancije: treba odbaciti nepodnošljivost, lake osude i ekskomunikacije.

U ovom duhu rasta ne treba se bojati određenih napetosti, već ih treba smatrati znakom traganja za zrelošću. U pozadini mnogih napetosti često stoji nekršćansko shvaćanje slobode. Kad je netko ušao u samostan, ne može više biti slobodan, kao što je bio prije. Naše poslanje ne sastoji se u slobodi, nego u spremnosti. Naša sloboda znači

biti slobodan od uvjetovanosti i od običaja koji nas sprečavaju u služenju, u poslanju, u ljubavi.

Reforme i programi

Mi nismo pozvani ni zato da spašavamo prošlost, ni za to da živimo u vječnoj sadašnjosti. Naše je zvanje da stvaramo budućnost. Traži se spremnost na eksperimentiranje, na sanjarenje, na planiranje, traži se smionost. Ali istovremeno traži se i mnogo skromnosti. Budućnost se osvaja u malim koracima, a ne u spektakularnim nastupima.

KREPOSTI ZAJEDNIČKOG ŽIVOTA

Vjera može poticati razvijanje i podržavanje nekih kreposti koje čine dobro za suživot u zajednici i u rješavanju sukoba. Ovdje nam je učitelj Papa Franjo, koji je na susretu obitelji u Rimu preporučio tri čarobne riječi: Molim, Hvala, Oprosti. Iste tre riječi možemo primijeniti i za život u svakoj zajednici.

Molim - Pravednost

Molim - Ova mala riječ skriva veliku ljudsku i evanđeosku krepost: PRAVEDNOST. Jedan od velikih neprijatelja ravnoteže unutar zajednice jest borba za vlastita prava. Ovaj stav većinom stvara razdor. Gledano s perspektive osobne vjere, mi zapravo ni na što nemamo pravo, već sve je dar: i život je Božji dar, i zdravlje je Božji dar, i ljubav druge osobe je dar.

Pravednost je moralna krepost koja se sastoji u postojanoj i čvrstoj volji dati Bogu i bližnjemu što im pripada. Pravednost prema Bogu zove se "krepost bogoštovlja" (virtus religionis). Pravednost prema ljudima upućuje da se poštuju prava svakoga te se u ljudskim odnosima uspostavi sklad koji promiče pravičnost glede osoba i općeg dobra.

a) *Pravednost prema Bogu*. - Pravednost prema Bogu naziva se i bogoštovljem. Ako se bogoštovlje sastoji u tome da damo Bogu što mu pripada, onda se nužno nameće pitanje što to mi možemo dati Bogu te možemo li mu uopće išta dati. Čovjek naime nema ništa, a da nije primio (Usp. 1 Kor 4,7), a pogotovo ne može dati nešto Bogu što sam Bog ne bi imao. Međutim, premda nitko živ nije pravedan pred Bogom (Ps 143,2), čovjek ipak može dati Bogu svoje srce, čak je dužan ljubiti ga jer ga sam Bog na to zove, a Bog mu ne bi to zapovijedao kada on to ne bi mogao. Iz ljubavi, dakle, izviru bogoštovni čini. U čovjekovom odnosu prema Bogu postoje neke dužnosti kroz koje čovjek postaje krepostan u smislu bogoštovlja. To su npr.: molitva, post, čitanje Svetoga Pisma, razmatranje, liturgijsko štovanje itd. Zajednički nazivnik svih ovih dužnosti jest "davanje dužne časti Bogu."

b) *Pravednost prema ljudima*. - Kao što se krepost pravednosti prema Bogu ostvaruje u odnosu čovjeka i Boga, tako se i pravednost prema ljudima ostvaruje u

odnosu čovjeka s čovjekom. Odnos čovjeka i Boga jest odnos stvorenja i Stvoritelja, dok je odnos između ljudi samo na razini stvorenja. Tu nalazimo i sličnost i razliku: premda čovjek nije Bog te se prema njemu ne odnosimo kao prema Bogu, on je stvorenje Božje kao i svi drugi ljudi te su zbog toga svi ljudi jednaki u smislu dostojanstva i prava koja im pripadaju. "Svaka istinski odgovorna osoba mora voditi računa o bližnjemu" te zbog toga "pravednost oblikuje pravu krepost ponašanja." Dužni smo, dakle, poštivati prava svih i izvršavati, tj. vraćati ono što ljudima pripada.

Neka jedna kratka poučna priča kaže u čemu je zapravo bit pravednosti i kako ona može biti inspiracija za obiteljsku ravnotežu.

Mali žuti cvijet

Postoji jedna indijska legenda o malom žutom cvijetu koji se rascvao u jednom vrtu. On cvjeta samo jednu sezonu i tada uvene.

Kada je jedan posjetilac ušao u ovaj vrt, sa svih strana slušao je samo žalbe.

Mango je rekao da bi radije bio kokosova palma. Zašto? Zato što je cijelo palmino drvo korisno – plod, lišće, grane i stablo.

Međutim kokosova palma zavidjela je mangu, zato što se njegov plod za skupe novce izvezio iz Indije. Sve biljke su bile ljubomorne jedna na drugu, svaka od njih je mislila da je druga biljka više vrijedila.

Oko posjetioca koji je slušao samo žalbe, zaustavilo se na jednom malom žutom cvijetu koji je radosno cvjetao u svom uglu. Sagnuo se i upitao ga: "Zašto se i ti ne žališ kao svi ostali?"

Cvijet je odgovorio: "Pa i ja sam promatrao kokosovu palmu i zavidio joj na lišću koje se lelujalo na vjetru. Poželio sam i da donosim divne, sočne plodove kao mango. Ali tada sam shvatio: da je Bog želio da budem kokosova palma ili mango, on bi to tako i napravio. Međutim on je želio da budem mali žuti cvijet pa zato i ja želim da budem najbolji mali žuti cvijet koji je ikada postojao.

Pouka: Pravednost prema Bogu sastoji se u prihvaćanju njegove svete volje s obzirom na naš život. Odatle druga čarobna riječ bračne i obiteljske ravnoteže: Hvala

Hvala - Poštovanje

Hvala – Ova mala riječ skriva veliku ljudsku i kršćansku krepost: POŠTOVANJE druge osobe. Da je to kršćanska krepost, svjedok je Sveti Pavao, koji ovako pita svoje vjernike: „Što imaš, što nisi dobio, ako si sve dobio, što se hvališ?“ Mi prečesto uzimamo stvari za gotovo, osobito djeca: mama ili tata su dužni to i to učiniti za mene, itd. Gledano s perspektive osobne vjere nitko nam nije dužan dati ništa. Sjetimo se Isusove prispodobe o vinogradaru i o najamnicima, kad oni koji su došli zadnji dobili istu plaću kao i oni koji su radili od početka. Kad su se ovi bunili, gospodar im je protumačio da bi trebali biti zahvali da su uopće mogli raditi. (Usp. Mt 20).

Duhovnu vrijednost zahvalnosti je na originalan način shvatio sveti Ignacije Loyola u raščlanjivanju večernjeg ispita savjesti. Ispit savjesti nije analiza sebe, nego

počinje činom zahvalnosti Bogu za sva primljena dobra onoga dana, a tek onda čovjek moli oprostjenje za svoju nezahvalnost. Ovaj model ima i svoju psihološku varijantu: pronaći u sjećanju na protekli dan osobe kojima bismo se rado zahvalili za nešto. Ova mala vježba ima dalekosežni pozitivni psihološki efekt.

Zahvalnost je čarobna vrlina koja rehabilitira naš odnos prema stvarima, bićima i odlikama koje posjedujemo. Posebno je zaslužna za razinu naše sreće i uspjeha, jer usredotočivanjem na sve ono na čemu možemo biti zahvalni po prirodnim zakonima privlačimo još više toga na čemu možemo biti zahvalni.

U nestašici, dok mediji jačaju naš osjećaj da nemamo dovoljno, zahvalnost je čarobni štapić koji odvraća naš pogled od svega onog što nemamo prema svemu onom što imamo i što nam je dragocjeno. Tim preokretom uspostavljamo ravnotežu i pozitivan stav koji dovode do sreće i uspjeha.

"Zahvalnost nije primarno odnos prema određenim osobama; to je stav bića prema cijelom svijetu."

Znati reći hvala, znači prihvatiti druge i priznati njihovu vrijednost, a ne samo mane. To je umijeće kojim se mogu pohvaliti plemeniti među nama. Oboružani ovom vrlinom možemo pridobiti mnoge dobre ljude i ukrotiti mnoge zlude te tako značajno uvećati svoje šanse za postizanje svojih snova.

Zahvalnost je prirodni izraz srca prepuno ljubavi. Gdje je ljubav na prvom mjestu, tamo nema ogorčenja, već u prvom redu svjesnost o divoti i poukama u svim situacijama i u svim ljudima, bilo da nas maze bilo gaze. Sva velika ljudska ostvarenja nastala su upravo iz svladavanja prepreka i tegoba, a ne iz njihova izbjegavanja. Stoga trebamo biti zahvalni i kad nas spopadnu nevolje, jer su one sito i rešetko koje nas rafinira.

Zahvalnost proizlazi iz *svijesti obdarenosti*. Mnogo toga uzimamo zdravo za gotovo, misleći da se podrazumijeva. Nismo svjesni koliko smo sretni što imamo sve ono što većina u svijetu nema. Tek kad nešto izgubimo, postajemo svjesni kako to nismo dovoljno cijenili i na tome bili zahvalni dok smo to još imali. Ne čekaj da te pogodi neko zlo, nego budi zahvalan/na kako bi to zlo izbjegao/la. Za što biti zahvalni?

Budite zahvalni da još uvijek nemate sve što želite, jer čemu biste se onda radovali?

Budite zahvalni za teška vremena, jer to vam je prilika za jačanje duha!

Budite zahvalni ako ste fizički sputani, jer to vam daje priliku da osnažite!

Budite zahvalni za svaki novi izazov, jer kad ih prebrodite bit ćete ponosni na sebe i imat ćete priliku izgraditi svoj karakter!

Budite zahvalni i za greške koje činite jer one vam pružaju iskustvo i priliku da nešto novo naučite!

Budite zahvalni ako ste umorni i iscrpljeni, to znači da ste taj dan nešto napravili i promijenili!

Zahvalnost se uči uvježbavanjem. Ne samo djeca trebaju biti zahvalni roditeljima, nego i roditelji djeci, muž ženi, žena mužu. A kad se vratimo u dalju

prošlost, možemo otkriti da možemo biti zahvalni i onima, koji su nas uvrijedili. Evo jedna kratka poučna priča, kako to funkcionira.

Voćka i mudrac

Bio jednom jedan čovjek koji je volio voće. Volio je on i druge ljude i znao se radovati životu, ali nije shvaćao baš najbolje duhovni dio sebe. Jednom se popeo na vrlo visoke grane zbog velike želje za uživanjem voća, nije pazio, spotaknuo se i pao. Noga mu se zaglavila u krošnji drveta i ostao je tako bespomoćno visjeti. Ponos mu nije dopuštao da zove u pomoć i visio je tako dugo dok nije naišao jedan dječak i obavijestio cijelo selo o njegovoj patnji.

Ljudi su se skupili i vijećali kako mu pomoći, ali nitko nije mogao smisliti ništa pametno.

Odjednom se pojavio mudrac, uzeo kamen i pogodio čovjeka na drvetu.

Ljudi su ostali začuđeni, a ovaj je počeo vikati. Mudrac je potom uzeo kamen i ponovno ga pogodio. Ljudi su opet bili zgroženi, a čovjek je još više vikao. Mudrac je opet uzeo kamen i pogodio čovjeka i po treći put. Čovjeka tada spopade bijes, zaljuljao se i nekako dohvatio jednu granu rukom, izdigao se u vis i oslobodio.

Zapjenjen i zajapuren sišao je s drveta tražeći mudraca, ali njega više nije bilo.

"Gdje je mudrac, gdje je ta konjina koja me gađala kamenom dok sam bio u najvećoj patnji, u mukama i suzama?!"

"Otišao je", reče mu jedno dijete, "ali zašto se ljutiš, zbog njega si sišao s drveta. On ti je pomogao. Morao bi mu biti zahvalan."

Pouka: Smatraj poželjnijim akcije moćnih neprijatelja nego mlakih prijatelja. Nije loš onaj koji te izaziva.

Oprosti - Poniznost

Oprosti - Ova mala riječ skriva veliku ljudsku i kršćansku krepost: PONIZNOST. Možemo se i opet pozvati na samog Isusa, koji je riječima, koje ne podnose suprotstavljanje, rekao svojim učenicima da moraju oprostiti svome bližnjemu prije nego što prinose svoj ar na oltar. A možemo se sjetiti i glasovito Petrova pitanja, koliko puta mora oprostiti svoje bližnjemu, ako ga taj uvrijedi, da li bi sedam puta bilo dovoljno? Isus mu je rekao jedan broj koji vjerojatno Petar nije ni mogao zbrojiti onaj čas: sedamdeset puta sedam puta, što znači uvijek. Radi se o vlastitoj odgovornosti u međuljudskim odnosima. Gledano s perspektive osobne vjere, svaki i pravednik griješi sedam puta na dan, pa je na mjestu moliti oproštenje od drugoga.

a) *Poniznost je istina o sebi.* - Ponizna osoba je objektivna, vidi i sebe i druge u svojoj izvornosti, svjesna je svoje uloge u svijetu ali i uloge drugih ljudi. Promatra svijet u cjelini i ne stavlja sebe u središte niti na prvo mjesto, jer joj tu i nije mjesto. Ponizne su osobe svjesne povezanosti svih stvorenja, jer imamo istog stvoritelja, pa se sukladno tome i odnose prema drugima, poznatima i nepoznatima, kao svojoj braći i sestrama. Ponizna osoba stvara ozračje mira i ljubavi oko sebe jer cijeni vrijednosti

drugih i pokazuje poštovanje prema njima. Takva osoba ne hvali sebe nego druge. Osjećaj svoje vrijednosti temelji na svojim unutarnjim kvalitetama, na svojoj povezanosti s drugim ljudima i s višom silom, a ne na tome koliko je bolja od drugih ili koliko više ima od drugih. Ponizan čovjek zna da je grešnik i da pred Bogom nitko ne može sakriti svoje mane i slabosti, stoga se obraća Bogu ponizno, moleći za milost i pomoć. Nasuprot tome, ohol čovjek sklon je precjenjivanju vlastitih zasluga i hvalisanju, tražeći izdašnu nagradu za svoja dobra djela, pri čemu ne priznaje svoja nedjela.

b) *Poniznost je iskrenost.* - U braku i obitelji posebno nam je potrebna poniznost da prepoznamo, prihvatimo i priznajemo svoje *slabosti, mane i grijehe*, nepravdu koju nanosimo drugima. Nažalost, oholost, umišljenost ili stid često nas u tome sprečavaju. Čovjek nerado prihvaća vlastitu odgovornost, već nastoji da na svaki način “odriješi” sebe od krivnje. U tu svrhu upotrebljava se niz “misaonih iskrivljenja”. Radi se o misaonim manevrima, „akrobacijama“ pomoću kojih se stvori umjetni rascjep između misli i djelovanja tako da osoba može ostati u miru sa svojom savješću i onda ako čini nešto što očito krši moralne principe:

Moralno opravdanje je misaona manevra kojom se opravdava nemoralno djelovanje proglašivši da je ono u službi “većeg dobra”, npr. proizvodnja i propagiranje kondoma zbog “prevencije AIDS-a”. Na individualnoj razini, nerijetko se čuje ovo opravdanje: „učinio sam to za njegovo dobro”, a možda se radi zapravo o gruboj nepravdi prema drugom.

Eufemističko (uljepšano) etiketiranje je verbalna akrobacija kojom se distancira od posljedica svoga djelovanja i za izbjegavanje eventualnih negativnih kritika, npr. nazivati uništenje civilnog stanovništva u ratu “kolateralnim efektom”. Na individualnoj razini često se pozivamo na “obranu vlastite časti”, a možda se radi zapravo o činu osвете.

Uspoređivanje na vlastitu korist je pokušaj da se neke negativne karakteristike sa strane drugih iskoristi u vlastitu korist, npr. opravdati odbijanje pomoći nekom ili nekima govoreći da su lijeni i pijanci. Na individualnoj razini često se opravdavamo dobrom nakanom: „moja je savjest čista, htio sam mu pomoći, ali on neće“, a možda se zapravo radi o duhovnoj lijenosti i tvrdom srcu.

Premještanje i raspršenje odgovornosti je pokušaj da se vlastita odgovornost pripisuje drugima po logici da kad su svi krivi, zapravo nitko nije kriv; ovamo spada pozivanje na naredbu viših vlasti za izvršenje zločina u ratu. Na individualnoj razini često je ovakvo opravdanje sebe: „pa danas svi lažu i svi krađu“, a možda se radi zapravo o vlastitoj gramzljivosti.

Umanjivanje i iskrivljenje posljedica je pokušaj da se savjest umiri minimaliziranjem posljedica nekog čina ili djelovanja, npr. često se krađu „male stvari“ u velikim tvrtkama ili se odnesu manje količine robe gdje je ima puno otprilike ovom logikom: “što je ta malenkost, kad tamo ima tako puno!” Na individualnoj razini često se opravdavamo ovako: „pa time nisam nikom naškodilo“, a možda se zapravo radi o sebičnom činu, kojim tražimo vlastitu korist.

Pripisivanje krivnje žrtvi i umanjivanje njene vrijednosti je pokušaj da se savjest umiri tako da se drugi proglasi zločincem, da ga se dehumanizira, npr. proglasi ga se primitivnim, neukim, nižom rasom, lijenim useljenikom, itd. Na individualnoj razini često je opravdanje vlastite nepravde ovim riječima: „zaslužio je, kad je takav“, a možda se zapravo radi o činu bahatosti.

Zajedničko je svim gornjim manipulacijama svjesno ili nesvjesno iskrivljeno moralno rasuđivanje. Tu se postavlja zahtjev za formiranjem savjesti, odn. moralnog rasuđivanja.

Što znači nepravda prema drugima, može nam približiti slijedeća kratka poučna priča.

Keks

Djevojka je čekala avion u čekaonici jednog velikog aerodroma. Pošto je trebala dugo čekati, odlučila je kupiti knjigu kako bi joj vrijeme brze prošlo. Uz knjigu kupila je i paketić keksa.

Sjela je u VIP čekaonicu kako je nitko ne bi uznemiravao. Kraj nje je bila stolica sa keksom, a sa druge jedan gospodin koji je čitao novine. Kad je ona počela uzimati kekse i gospodin je uzeo jedan. Ona se šokirala, ali ništa nije rekla i nastavila je čitati knjigu. U sebi je pomislila: ma gledaj ti ovo, da samo imam malo više hrabrosti, do sada bih ga već udarila... Svaki put kad je ona uzimala jedan keks, čovjek pored nje, ne obazirajući se ni na što, uzimao je isto tako jedan. Nastavili su tako dok nije ostao samo jedan u paketu i djevojka pomisli: baš me zanima što će sada napraviti!!!

Čovjek uzme posljednji i podijeli ga na dvoje!

Ovo je zaista previše, pomisli djevojka, šokirana uzme svoje stvari, knjigu, torbu i ode prema izlazu iz čekaonice. Kada se osjećala malo bolje, nakon što ju je prošla ljutnja, sjela je na mjesto gdje nije bilo nikoga da bi izbjegla neke druge neugodne događaje. Zatvori knjigu i otvori torbu da je ubaci u nju. U tom trenutku ugleda paketić keksa još uvijek netaknut.

Postidje se kao kradljivac i tek tada shvati da je keks, isti kao njen, bio od gospodina koji je sjedio pored nje, ali koji je, bez šokiranja, nervoze ili prepotencije, podijelio i svoj posljednji komad sa njom, totalno suprotno od nje, kojoj su bili povrijeđeni ponos i osjećaji.

Pouka: Koliko puta u našem životu ćemo ili smo pojeli tuđi keks, a da to nikad nećemo ili nismo ni saznali?

Prije nego što se dođe do brzopletog zaključka i prije nego što se počne misliti loše, gledaj sa pažnjom detalje, vrlo često situacija nije onakva kako izgleda nama na prvi pogled!

SUKOB GENERACIJA

Na kraju bismo htjeli promotriti jedan izvor napetosti u svakoj zajednici, koja je gotovo neizbježna, pa treba se na nju spremati i znati se suočiti s njegovim

izazovom: sukob generacija. Naša inspiracija proizlazi dijelom iz Knjige proroka Malahije a dijelom iz Evanđelja o sukobu Marte i Marije.

Gledati drugoga srcem
(Mal. 3,1-5; 22-24)

Malahijina knjiga je posljednja u nizu starozavjetnih knjiga i predstavlja prijelaz u Novi Zavjet, ne samo vremenski, nego i tematski. Malahija se naziva prorok novog bogoštovlja, ali se i mnoge druge teme iz njegove knjige citiraju u Novom Zavjetu. Knjiga potječe od anonimnog proroka iz vremena kad se pripremala velika obnova koju su proveli oci novog judaizma Ezra i Nehemija. Naslov dolazi od 3,1: Maleaki = Moj glasnik. Pisac je dobro upućen u stanje 500-450 g. prije Krista. Kada je Hram već sagrađen, život još nesređen, a izvana neprestano stižu prijetnje Edomaca. Glavne su mu teme: vjernost Savezu, čistoća bogoslužja i društvena pravda. S tog stanovišta i ocjenjuje nedostatke u Svetištu, kod svećeništva i u društvu – osobito mješovite ženidbe i rastavu braka. Jahve će pokazati svoju vlast nad svim narodima, i svi će mu prinositi čist prinos slaveći njegovo ime po svoj zemlji. Konačni cilj obnove jest: «čisto bogoštovlje» i mir i sloga u narodu. U Dan Jahvin bit će otkriveni i kažnjeni zlotvori. Ovaj spis svojim se mesijanskim i apokaliptičkim mislima približava Novom Zavjetu. «Sunce pravde» znači sunce snage i pobjede; taj je izraz utjecao na nastanak kršćanskog blagdana Božića i Bogojavljenja.

Od mnogih lijepih tema koje prorok predlaže, zaustavimo se na jednoj neobičnoj, ali upravo zbog toga značajnoj rečenici proroka Malahije. Radi se zapravo o završnoj frazi njegove knjige: «Evo, poslat ću vam proroka Iliju prije nego dođe Dan Jahvin, dan velik i strašan. On će obratiti srce otaca k sinovima, a srce sinova k ocima...» (Mal. 3,23-24). Mi smo navikli da gledamo uglavnom na mlade, kao na izgubljeni, pobunjenički, bezbožni i nemoralni naraštaj, a na starije kao na poštene, radom istrošene, velikodušne i požrtvovne osobe, koje bio mladi morali više poštivati i od njih učiti poštenje. Čini se da se prorok ne slaže sasvim s takvim jednostranim viđenjem, kad kaže da se i srce otaca mora prikloniti k sinovima.

Ovdje se radi o vječnoj predrasudi starijih prema mladima i mlađih prema starijima, a to se događa i u svećeničkom i redovničkom životu. Predrasude starijih su da su današnji mladi svećenici/redovnici razmaženi, previše svjetovni, bezvoljni, bez ideala, bez discipline, itd. Možda i ima puno istine u svemu tome, ali nije to sva istina o današnjim mladim svećenicima. Pogreška starijih je da ne znaju srcem gledati pozitivne kvalitete i vrednote mladih: oni su uspjeli čuti Božji poziv u jednom svijetu koji je mnogo više ispunjen bukom, nego što je bio svijet starijih svećenika, odlučili su se za svećenički život u jednom društvu u kojem se takav život ismijava mnogo više, nego se to činilo u prijašnjim vremenima, oni moraju živjeti jedan stil svećeničkog života koji ne pruža onu sigurnost dnevnog reda i jasnoću ciljeva, koji je bio karakterističan u starijim vremenima. Obraćanje srdaca starijih mladima znači znati gledati u njima i pozitivne vrednote, za koje stariji možda i nisu više sposobni.

Ali nešto slično moramo reći i o predrasudama mladih prema starijima: kako su oni zastarjeli, kako su kruti u svojim običajima, kako su izvan konteksta suvremenog svijeta i čovjeka, kako zapravo shvaćaju svećenički život više kao tihu oazu mirnog života umjesto jedne arene stvarnog života gdje se treba izložiti kako bismo bili vjerodostojni pred ljudima. Pogreška mladih je, da ne znaju srcem gledati vrednote starijih: kako su sačuvali vjernost kroz mnoge godine napornog rada i mnogo siromašnijih životnih uvjeta, nego ih imamo mi danas, kako su se znali žrtvovati i moliti za obraćenje svijeta, kako su vjerovali u svoje ideale poslušnosti i vjernosti svojim obavezama. Sjetimo se samo starije generacije s Časoslovom u ruci, budući da je tada molitva trajala gotovo dva sata. Obraćenje srdaca mladih starijima znači znati gledati u njima i pozitivne vrednote, svjedočanstvo jedne bogate baštine.

Prorok Malahija nas danas poziva: i stare i mlade, da napustimo svoje predrasude jedni prema drugima, te da otvorimo oči svoga srca i počnemo vidjeti ono što je lijepo, veliko, i plemenito u drugome.

Marta i Marija: sukob dvaju svjetova (Lk 10,38-42)

Evandeoski incident o Marti i Mariji može se tumačiti na različitim razinama i s različitim perspektiva, od kojih se svaka temelji na jednom sukobu. Imamo ovdje sukob generacija, sukob temperamenata i sukob interesa.

Prva razina je *sukob generacija*. Nemam podataka, ali pretpostavljam da je Marta bila starija sestra, a moglo bi se zaključiti iz okolnosti da se ona spominje na prvom mjestu i jer se ponaša kao domaćica. Stoga kad Marta prigovara Mariji, ona to čini kao starija sestra koja opominje mlađu sestru. Postoji jedna zanimljiva psihološka pojava: čim netko susretne mlađeg od sebe, odmah misli da bolje zna stvari od njega. Skloni smo dijeliti savjete mlađima, poučavati ih, ako ne direktno, onda indirektno pozivajući se na vlastito iskustvo. Čini se da se to događa i ovdje: Marta daje lekciju Mariji kako bi se morala ponašati prema dragom gostu.

Marta i Marija nas pozivaju, stare i mlade, da napustimo svoje predrasude jedni prema drugima, te da otvorimo oči svoga srca te počnemo vidjeti ono što je lijepo, veliko, i plemenito u drugome.

Druga razina shvaćanja ovog događaja jest *sukob temperamenata*. U ovom kratkom evandeoskom odsjeku nalazimo sažetu karakterologiju. Evanđelje o Marti i Mariji obično se tumačilo kao pohvala kontemplativnom nasuprot aktivnom životu, ali očito nije to smisao ovog incidenta. Važno je znati da nismo svi jednaki te da naše reakcije na istu stvarnost mogu biti jako različite. Neke osobe su dinamične i vrlo aktivne po naravi, druge su pasivne i mirne. Za aktivnu osobu teško je shvatiti nekoga koji mirno sjedi uronjen u kontemplaciju, kao i obrnuto, za kontemplativnu dušu teško je podnositi nekoga koji je uvijek aktivan.

Nema ničega lošega u ovoj razlici i ne može se reći da je jedan temperament bolji od drugoga. Svaki temperament ima svojih prednosti i svojih nedostataka. Gospodina se može služiti i preko djelovanja kao i preko kontemplacije, a svijet treba

i jedne i druge. Samo što se traži tolerantnost, a to je upravo ono, što je nedostajalo Marti. Uočimo činjenicu, da Isus ne kori Martu, nego brani Mariju. Isusa nije smetala Martina užurbanost sve do onog momenta, dok nije počela napadati svoju sestru te nametnuti i njoj isti način iskazivanja ljubavi prema Isusu.

Susrećemo ovdje jedan česti problem u svakoj zajednici: problem netolerantnosti. Jean Guitton donosi ovu definiciju tolerantnosti: to je ljubav inteligencije, jer uključuje prihvaćanje činjenice da drugi ne misle, ne osjećaju i ne ponašaju se kao mi. Moramo biti tolerantni prema drugima u istoj zajednici: podnositi male nedostatke drugih, njihov karakter, njihov način ponašanja. Moramo biti tolerantni prema uvjerenjima: unutar istog naroda mogu postojati velike razlike u običajima, uvjerenjima i stavovima.

Treća razina shvaćanja ovog događaja jest *sukob interesa*. Radi se o sukobu Isusovih i Martinih interesa. Kad razmišljamo o ovom evanđelju, obično se zaustavimo na dvjema sestrama: Marti i Mariji, a gotovo i ne mislimo na treću osobu ovog događaja: na Isusa. A i kad gledamo na Isusa, obično se zaustavimo na njegovu ponašanju, na njegovim riječima koje je uputio Marti, ali se ne pitamo o njegovim osjećajima. Mi se obično pitamo, kako je Isus vidio ove dvije žene. Jedna je aktivna, sklona paničenju, ekstrovertirana, pomalo agresivna. Druga je pasivna, smirena, introvertirana, pomalo sanjarka.

Ali se možemo pitati, kako su one vidjele Isusa? Odgovor na ovo pitanje imamo u kontekstu: Isus se nalazi na putu prema Jeruzalemu. Njegove misli i njegovi osjećaji su pod sjenom nadolazećih teških događaja. U ovakvom raspoloženju čovjeku smeta buka i rastresenost, dovoljna mu je prisutnost dragih osoba. I čini se da je tu razlika između dviju sestara. I jedna i druga je dobra, i jedna i druga gleda istu stvar, ali ne vide istu stvarnost. Marta vidi Isusovo umorno lice, pomalo odsutan pogled, tihu tugu u očima, i misli da je sve to od tjelesnog umora pa daje sve od sebe da učini Isusov boravak u njenoj kući ugodnim.

Marija gleda isto to lice, isti taj tugaljiv osmijeh, iste te oči i vidi Isusovu dušu, njegovu tjeskobu, njegovu nutarnju bol te daje sve od sebe da učini Isusov boravak u njenoj kući ugodnim. Ona sluša Isusa, prisutna je u Isusovim osjećajima, pušta da Isus podijeli s njom dio svoje tjeskobe.

Moramo znati ući u Srce Isusovo da mogemo nositi Krista u srce svijeta. To nas uči Marija u ovom evanđelju. Ali i Marta nas može učiti mnoge stvari. Nju obično prikazujemo kao buntovnicu koja je imala smjelosti da glasno kaže svoje mišljenje. Međutim činjenica je da je ona postala mnogo glasovitija od svoje tihe sestre Marije. Marta je postala zaštitnica kućnih pomoćnica, jedno od najdražih ženskih imena, dok se Marija nekako izgubila u društvu ostalih «Marija» u evanđelju! Molimo Gospodina, da nam pošalje kojeg dobrog buntovnika koji će nas probuditi iz naše letargije! Priča za kraj.

Zaleđeno jezero

Dva su se mala prijatelja klizala po zaleđenom jezeru. Bijaše oblačan i hladan dan. Dječaci su bez straha uživali u klizanju.

Led se iznenada prolomio i jedan od njih propade u vodu. Voda ne bijaše duboka, ali se led počeo stezati. Drugi je dječak otrčao na obalu, dohvatio kamen i pojurio do unesrećenoga. Svom je snagom razbijao led i uhvativši prijatelja za ruku, izvukao ga iz vode. Kad su stigli vatrogasci i shvatili što se dogodilo, začuđeno su pitali: “Kako ti je to uspjelo? Kako si mogao tim malim kamenom i slabim rukama razbiti tako debeli led?” Uto se oglasio neki starac: “Ja znam kako je uspio!” “Kako?” – upitali su ga vatrogasci. Starac je odgovorio: “Nije bilo nikoga da mu kaže kako je to nemoguće.”

U nama postoji golema snaga, samo mi to često zaboravljamo. (Bruno Ferrero).

ZAKLJUČAK

Ni najmudrije zakonodavstvo, ni najsposobniji poglavari, ni poznavanje suvremene psihologije nisu dovoljna sredstva za ostvarivanje istinske kršćanske zajednice. Ona je prije svega plod Duha Svetoga. Duh je taj koji disponira pojedince za stvaranje zajednice. Jer: «plodovi Duha su ljubav, radost, mir, strpljivost, dobrohotnost, dobrota, vjernost, blagost, vlast nad sobom». Sve su to takve stvari koje nijedan zakon ne može dati.

Duh Sveti može djelovati samo u onim zajednicama u kojima se moli. On je duh zajednice, i samo tamo gdje mu se obraćaju s pouzdanjem, može gledati s pouzdanjem u budućnost. A krepost nade je ustrajnost. Ukratko, zajednicu nismo izmislili mi, s kojom možemo postupati po svojoj volji, nego je ona vrednota koja nas nadilazi: naše je da se trudimo da ostvarimo tu vrednotu, pa kao posljedica toga javit će se i osjećaj zadovoljstva.